

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Biosfärprogrammet
Sverige

2015-11-30

Svenska Unescorådet
Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

Verksamhetsberättelse för programkommittén för Biosfärprogrammet Sverige 2015

Vi har under året godkänt ett nytt biosfärkandidatområde – Vindelälven-Juhtatdahka. Ytterligare ett område har visat intresse för biosfärprogrammet.

Fyra sammanträden har hållits i MAB-kommittén och ett möte för Biosfärrådet.

I verksamhetsplanen för Biosfärprogrammet Sverige för 2015 har tre områden lyfts fram: Synliggöra Biosfärprogrammet Sverige, internationellt engagemang och forskning. Planens syfte är att skapa engagemang och motivation, struktur och tydlighet, definiera roller och ansvar samt stärka den gemensamma plattformen för biosfärverksamheten i Sverige.

SYNLIGGÖRA BIOSFÄRPROGRAMMET SVERIGE

Plan: *Varumärkesutveckling: Under första hälften av 2015 görs ett förberedande arbete som anpassas efter pågående varumärkesprocess för MAB globalt. Kartläggning av kommunikativa behov (behovsanalys). Målgruppsanalys. Kommunikationsstrategi.*

En övergripande plan för att utveckla en varumärkesplattform har tagits fram. Planen består av tre steg. Steg 1 genomförs i november/december och består av en intressentanalys och en kartläggning av kommunikationsbehov. Rapport levereras under december.

Övrigt: En person deltog på workshopen Branding and Story telling, som hölls på nätverksträffen EuroMAB 2015. På workshopen utvecklades en verktygslåda som består av en guide och ett frågeformulär. Materialet finns tillgängligt för alla biosfärområden. Biosfärkandidat Vindelälven-Juhtatdahka har använt verktyget i sin process.

Plan: *Nationella biosfärdagen, 2 juni: Biosfärområdenas lokala arrangemang som sker i samband med nationella biosfärdagen kommuniceras via hemsidan. Pressmeddelande förbereds tillsammans med Svenska Unescorådet och skickas till nationell media.*

Lokala arrangemang genomfördes i alla biosfärområden. Arrangemangen synliggjordes på hemsidan inför och efter 2 juni. Debattartikeln *För en hållbar utveckling* publicerades den 2 juni med Svenska Unescorådet, Nationell koordinator och Voxnadalens biosfärkandidatområde som avsändare. Därutöver skrevs inget ytterligare pressmeddelande.

Plan: *Löpande kommunikationsinsatser: Utveckling och uppdatering av hemsidan www.biosfaromrade.se. Pressmeddelanden inför större händelser. Etablering av symbol för brunvit skyltning*

Hemsidan uppdateras kontinuerligt med nyheter från biosfärområden, biosfärprogrammet, Unesco m.fl.

Pressmeddelande skickat i samband med Programkommitténs godkännande av Vindelälven-Juhtadahka som biosfärkandidat.

Övrigt: I samråd med Svenska Unescorådet, har biosfärområdenas logotyper kompletterats med Unescosymbolen och en ny logotype för Biosfärprogrammet Sverige har tagits fram.

Plan: *Årlig MAB-workshop: Under 2015 ska Biosfärrådet tillsammans med ett biosfärinitiativ anordna en workshop. Inriktning och tema ska definieras.*

Workshopen arrangerades tillsammans med Biosfärkandidat Voxnadalen och genomfördes 30 september-1 oktober i Alfta. Workshopens tema var *Biosfärområden som konfliktlösningsarenor*. Därutöver diskuterades den nya globala strategin för Biosfärprogrammet. Workshopdeltagarna bidrog med önskade fokusområden för Biosfärprogrammet Sverige 2016-2021. Resultaten finns sammanställda i en rapport.

Plan: *Gemensamt projekt för Biosfärområden: I syfte att synliggöra att Biosfärområden ingår i ett nätverk, drivs ett gemensamt projekt sedan 2013. Arbetet med att utveckla projektet fortsätter.*

Fortsatta diskussioner har förts i Biosfärrådet.

Plan: *Utökad nationell samordningsfunktion*
I syfte att stärka biosfärområdenas roll som modellområden för hållbar utveckling, behövs en utökad nationell samordningsfunktion. Under 2015 görs en utredning som beskriver behov och möjlig organisation.

Ett möte har arrangerats, där Programkommittén träffade Skogsstyrelsen och Havs- och Vattenmyndigheten. Mötet resulterade i ett engagemang från Havs- och Vattenmyndigheten som under fem år ger bidrag till två biosfärområden. Skogsstyrelsen uttrycker fortsatt intresse. Naturvårdsverket och havs- och vattenmyndigheten har tagit ett gemensamt policydokument för stödet till biosfärarbetet.

Vi avvaktar Svenska Unescorådets utredning om organisation av de vetenskapliga programmen.

INTERNATIONELLT ENGAGEMANG

Plan: *EuroMAB 2015 i Estland: Medverka i styrgrupp och arbetsgrupp för EuroMAB:s bidrag till global MAB-strategi. Kommittén ska vara representerad vid EuroMAB-mötet.*

Kommittén representerades av två personer på EuroMAB 2015. Nationella koordinatören har medverkat i EuroMAB:s styrgrupp och har nu fullföljt sin mandatperiod som pågått sedan 2009 och som avslutades i samband med EuroMAB-konferensen. Bidrag till den

globala MAB-strategin har gjorts genom engagemang i styrgruppen men även genom aktiv medverkan i den *Open-ended ad hoc working group* som tillsattes under MAB-ICC 27th session.

Plan: *Medverkan i 27th session of ICC: Sverige är sedan 2014 medlem i ICC genom nationella koordinatorn.*

Nationella koordinatorn deltog på ICC genom att framföra Sveriges talan utifrån givna instruktioner.

Plan: *NordMAB 2015: Nätverket träffas i Sverige 2015.*

NordMAB 2015 arrangerades tillsammans med Biosfärområde Älvlandskapet Nedre Dalälven. Den genomfördes 19-21 oktober. Resultat finns sammanställda i rapport.

Övrigt: Sverige är co-leader av NordMAB nätverket tillsammans med Kanada. I samband med Arctic Circle Assembly i Reykjavik arrangerade NordMAB en workshop med temat *UNESCO Biosphere Reserves Nordic Cooperation – Fostering Nordic Sense of Belonging*.

På plats i Reykjavik, arrangerades ett möte med Isländska Unescorådet för att informera om Biosfärprogrammet.

Plan: *Periodic review = ett biosfärområdes 10-årsutvärdering: Kristianstads Vattenrike ska lämna sin 10-års utvärdering i september 2015.*

Sveriges första 10-årsutvärdering lämnades till MAB-sekretariatet i Paris i september 2015. Kristianstads Vattenrike är här pionjär och vi inväntar nu utlåtandet från Advisory Committee. Arbetet har inkluderat översättning av utvärderingsformuläret från engelska till svenska.

Övrigt: Nationella koordinatorn har gett sakkunnigstöd till Rocky Mountains BR som också lämnat sin 10-årsutvärdering under 2015.

FORSKNINGSPLAN

Plan: *MAB Future strategy 2015-2025: Sverige är genom Lisen Schultz, SRC, med i den särskilda arbetsgruppen för utarbetande av ny strategi och förslag till åtgärdsplan. Arbetet lägger grunden för en uppdaterad svensk MAB-strategi, ny svensk MAB-forskningsplan samt kommande verksamhetsplaner.*

Lisen Schultz har deltagit aktivt i arbetsgruppen vars arbete har lett till att den globala strategin antagits av MAB-ICC vid 27th Session samt av Unescos generalkonferens.

Svenska Programkommittén har bidragit till den globala strategin genom yttranden från Sverige.

Vi har påbörjat en svensk tolkning av den globala strategin i syfte att visa vad den betyder för oss, utifrån våra förutsättningar och utifrån vad vi vill åstadkomma med Biosfärprogrammet i Sverige.

Plan: *Forskningsstrategi: MAB-kommittén fortsätter arbetet med att stärka forskningens betydelse för biosfärområdenas långsiktiga arbete och utveckling.*

Kommittén avser att ha den nya MAB-strategin 2015-2025 och den åtgärdsplan som ska tas vid den fjärde världskongressen i Lima 2016 som utgångspunkt för fortsatt arbete med att stärka forskningens roll för biosfärprogrammet.

Plan: *Students on Ice: Svenska MAB-programmet har genom NordMAB-samarbetet erbjudits två kostnadsfria platser i det Kanadensiska initiativet Students on Ice, som är en organisation som ger studenter och unga forskare i hela världen inspirerande utbildnings- och utvecklingsmöjligheter under några veckor i Arktis eller Antarktis. Ett fantastiskt erbjudande som också kan stimulera det svenska biosfärarbetet.*

Det visade sig att deltagandet kostar ca 80.000 kr per deltagare. Kontakt har tagits med organisationer för att undersöka intresse att vara ekonomiskt stödjande partner i satsningen Students on Ice.

Inga ytterligare insatser har gjorts pga. begränsad kapacitet.

Övrigt ej specificerat i plan:

Aktivt deltagande i det internationella tematiska nätverket Social Enterprise in Biosphere Reserves som syftar till att tydliggöra och öka samhälls-entreprenörskapets roll som drivkraft för hållbar utveckling i biosfärområden. Nationella koordinatören är co-leader av nätverket tillsammans med Skottland och har under året planerat och genomfört två arrangemang. Först en workshop på EuroMAB-konferensen med temat *Social Entrepreneurship: Designation as a driver of sustainable economic development* och sedan en internationell konferens som genomfördes i Skottland den 28-30 oktober. Resultat finns i en rapport. Nätverket har en arbetsgrupp, där nationella koordinatören är aktiv, som har bidragit med innehåll i den globala strategin för Biosfärprogrammet samt innehåll till Lima Action Plan som är under utveckling och som väntas antas i Lima i mars 2016.

Den 24-25 augusti hölls en konferens för biosfärområdenas styrelser i Blekinge Arkipelag. Konferensen syftar till att skapa ett större erfarenhetsutbyte mellan biosfärområdenas styrelser.

Hela Programkommittén deltog på Kristianstads Vattenrikets 10-årsjubileum. Ett kommittémöte hölls i samband med jubileet, där kommittén beslutade att stödja Vattenrikets 10-årsutvärdering och därmed överlämna den till MAB-ICC för beslut.

En workshop om att kommunicera ekosystemtjänster hölls 15-16 oktober i Kristianstads Vattenrike. Målgrupp var främst personal på biosfärkontor och naturum. Workshopen var ett samarrangemang mellan Centrum för naturvägledning, Kristianstads vattenrike, Naturvårdsverket och MAB-kommittén. MAB-kommitténs del är en tredjedel av totala kostnaden.

Följande personer har medverkat i det svenska MAB-arbetet 2015:

Svenska Programkommittén för MAB:

Göran Blom, ordf., Naturvårdsverket
Sandro Caruso, Formas
Johanna MacTaggart, Nationell MAB-koordinator
Olof Olsson, Stockholm Resilience Centre

Biosfärrådet:

Johanna MacTaggart, ordf., Nationell MAB-koordinator, Biosfärområde Vänerskär-
gården med Kinnekulle
Carina Wettemark, Koordinator Biosfärområde Kristianstads Vattenrike
Cristina Ericson Turstam, Koordinator Biosfärområde Älvlandskapet Nedre Dalälven
Heleen Podsedkowska, Koordinator Biosfärområde Blekinge Arkipelag
Malena Heinrup, Koordinator Biosfärområde Östra Vätterbranterna

Biosfärrådets expertpanel

Sakkunniga inom bl.a. natur, kultur och hållbar samhällsutveckling. Rådfrågas vid bedömning av kandidatansökningar och nominering av biosfärområden. Här ingår bl.a. Riksantikvarieämbetet, Naturvårdsverket och Boverket.

Svenska Biosfärnätverket

Nätverket består av alla som är intresserade av och/eller är aktiva inom biosfärområden och MAB-programmet.

Budget för 2015		UTFALL
Varumärkesutveckling	75 000kr	52 900
Administration, information	10 000kr	9 281
Årlig workshop för Svenska biosfärnätverket	20 000kr	23 594
Medverkan i EuroMAB 2015 i Estland	20 000kr	22 059
Students on Ice - resekostnader tor. Kanada och logi inför kursen	20 000kr	11 949 ¹
Resor - Sammanträden, infoträffar, biosfärråd, m.m.	20 000kr	19 290
TOTAL SUMMA	165 000kr	139 074

1) Kostnad för genomförande av workshop om att kommunicera ekosystemtjänster

Göran Blom, ordf.,
Programkommittén för Svenska MAB